

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**NUTARTIS**

2022 m. lapkričio 24 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2022 m. lapkričio 17 d. paduotu **ieškovų E. V. ir J. V.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Ieškovai E. V. ir J. V. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 13 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jų ieškinys dėl mainų sutarties pripažinimo pirkimo–pardavimo sutartimi ir perkėjo teisių perkėlimo ir iš dalies patenkintas atsakovo M. G. ieškinys atsakovui M. B. dėl mainų sutarties pripažinimo negaliojančia ir restitucijos taikymo. Kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buviną būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK](#) 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buviną ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovų paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais: 1) teismai netinkamai aiškino ir taikė [CK](#) 1.90, 1.91, 6.156, 6.193 straipsnius ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to padarė nepagrįstą išvadą, kad J. G. suklydo dėl mainų sandorio objekto ir buvo apgauta kitos sandorio šalies M. B. ir trečiojo asmens N. V. Teismai nepagrįstai nevertino, kad mainų sutartis yra apsimestinis sandoris, kuriuo buvo siekiama apeiti įstatymą arba ieškovų pirmenybės teises pirkti žemės sklypo dalį. Teismai nepagrįstai rėmėsi vien pažodiniu sutarties tekstu, nenagrinėjo tikrųjų sutarties šalių ketinimų, neanalizavo sutarties esmės ir tikslo, jos sudarymo aplinkybių ir šalių elgesio po sutarties sudarymo. Tai lėmė, kad teismai netinkamai taikė materialiosios teisės normas ir nepagrįstai nusprendė, jog mainų sutartis yra negaliojantis sandoris dėl apgaulės ir suklydimo; 2) teismai netinkamai taikė [CK](#) 4.79 straipsnį ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, kad, perkeltiant perkėjo teises ir pareigas, nereikia konstatuoti jokių kitų teisės pažeidimų, pakanka nustatyti, kad buvo pažeista bendraturčio pirmenybės teisė pirkti šią dalį. Atsižvelgiant į tai, kad mainų sutartis (pripažintina pirkimo–pardavimo sutartimi) buvo sudaryta akivaizdžiai pažeidžiant ieškovų pirmenybės teisę pirkti parduodamą daiktą, teismai buvo saistomi teisinio ir faktinio pagrindo ginti ieškovų teises, perkeltiant jiems perkėjų teises ir pareigas; 3) teismai pažeidė [CPK](#) 176–185 straipsnius ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, nes neįvertino byloje pateiktų įrodymų visumos, procesinius sprendimus pagrindė išimtinai atsakovui M. G. palankiais įrodymais, nepagrįstai neanalizavo ikiteisminio tyrimo stenogramos, atskleidžiančios tikruosius mainų sutarties sudarymo motyvus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytonis išvados, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovui E. V. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 1350 (vieną tūkstantį tris šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. lapkričio 17 d. Luminor Bank AS, mokėjimo dokumento Nr. 1169.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Jūratė Varanuskaitė